(Fuksz Lehel felvétele)

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

XXV. évfolyam, 5. szám 1987. április 7. Ára: 2,30 Ft

Ünnepségek, kitüntetések

Felsőoktatási intézményeink oktatói, dolgozói és hallgatói közül *hazánk felszabadulásának 42. évfordulója* alkalmából többen kaptak kitüntetést.

A József Attila Tudományegyetem oktatói közül *Mikola Tibor* egyetemi tanár a *Munka Érdemrend arany fokozatát, Szalay István* docens pedig a *Munka Érdemrend ezüst fokozatát* vehette át a fővárosi Vigadóban megrendezett ünnepségen.

A Szegedi Orvostudományi Egyetemen a Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetést kapták *dr. Csillik Bertalan és dr. Telegdy Gyula* tanszékvezető egyetemi tanárok. *Kiváló munkáért* kitüntetést kapott *Lehota Gyula* adjunktus, *Lednitzky András* hivatalvezető, *Rakonczai Zoltán* tudományos főmunkatárs, *Molnár Józsefné* osztályvezető szülésznő és *Szalay Lajos* kőműves. *Miniszteri dicséret* elismerésben részesült *Abrahám Bertalanné* asszisztens, *Bartha Róza* főműtősnő, *Börcsök Zoltán* raktáros, *Megyeri András* technikus, *Szécsi Ferencné* műtőssegéd, *Tapodi Mária* ápolónő és *Tóth Csabáné* ápolónő. *Felsőoktatási tanulmányi érdemérmet* vehetett át *Hidvégi Erzsébet* és *Molnár Elek* orvos.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán Retkes Irén, Lövey Zsuzsanna és *Kurucsó Mária* részesült a főiskola *Kiváló Tanárjelölt*-je kitüntetésben. *Jó tanuló — jó sportoló* elismerést kapott *Kónya Zoltán* és *Arday Andrea.*

OTDK — Szegeden

Április 8. és 10. között Szegeden rendezik meg a XVIII. Országos Tudományos Diákkonferencia pedagógiai, pszichológiai és közművelődési szekcióinak ülését.

A tanácskozásra csaknem 250 pályázó küldte be a dolgozatát. Ezek közül választotta ki a bírálóbizottság azt a 191-et, amelyeket készítőik (252-en, több esetben társszerzők) felolvashatnak a három nap alatt. Az ország 42 felsőoktatási intézményéből várnak hallgató-vendégeket, az összes olyan iskolából, ahol pedagógusképzés folyik. A konferenciát szervező szakmai bizottság a JATE oktatóiból áll, elnöke dr. Ágoston György egyetemi tanár, a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszékcsoport vezetője, tikára pedig dr. Kékes Szabó Mihály, a pszichológiai tanszék adjunktusa.

Kolesz — születésnap

Ki gondolná, hogy ez az új épület már 15 éve áll? S már 15 éve ad otthont az egyetemistáknak. Pedig az újszegedi Herman Ottó Kollégium épp ennyi idős az idén. Talán nem mindenki tudja, hogy egy-egy alakuló „ifiszálló" először csupán *diákotthon*, s a kollégium *címet* úgy kell elnyerni. Nos, ez a diákotthon, amelyet 1972. március 21-én avattak, már kétév múlva, '74-ben elnyerte a kitüntető címet. Ebben az esetben ez nem pusztán díj — valós tartalma van: az épületben lakók ténylegesen *közösséggé formálódtak.*

Ez a közösség és közösségi élet tette családiassá, bensőségessé az öreg diákok találkozóját, amely a jubileumi Herman-hetet megnyitotta. Ma Szegeden élő régi hermanosok találkoztak. Föltűnő volt hogy a hajdani egyetemisták között csaknem mindenki tudományos pályára került: a Bolyai Intézetbe, a gabonakutatóba és az egyetem különböző tanszékeire. Ez azonban csak amolyan „előtalálkozó" volt: április elején, a tavaszi szünetben lesz a „nagy" „öregdiák"-randevú, amelyre szeretettel várják régi diákjaikat, az ország minden részéből.

A kollégiumi napok programja fotókiállítással, videófilm-vetítéssel, tudományos előadásokkal folytatódott.

Március 19-én csütörtökön tartották az ünnepi megemlékezést. *Megyeri Árpádné* igazgatónő megnyitójában a kollégiumi mozgalom múltjáról, a Herman kollégium építéséről beszélt.

Ezután *dr. Maróti Imre* docens idézte föl az alapítás körülményeit. (Az építkezés és az átadás idején ő volt a TTK dékánhelyettese.) Elmondta, hogy a 60-as évek végének gazdasági föllendülése tette lehetővé annak idején a nagy egyetemi építkezéseket. Mai fülnek különösen hangzott, hogy akkoriban *maguk az egyetemisták* rendezték be az épületet, ők hordták át az ágyakat, asztalokat, székeket a Mórából.

Mikor az öreg diákok összegyűlnek...

A születő kollégium bábái olyan professzorok voltak, mint *Szalay László, Leindler László, Kozma László.* A támogatók szakterületéből adódott, hogy a lakók a biológia, kémia, fizika és matematika szakosok lettek (s mindmáig ők is maradtak). Beszélt a névválasztás nehézségeiről is. Több híres szegedi tudós is szóba került, akik mind érdemesek lettek volna a névadó szerepére, ám nem voltak eléggé közismertek. Végül azért esett a választás Herman Ottóra, mert ez a XIX. századi polihisztor többféle tudományággal is foglalkozott, igyekezett egységben nézni a természetet — s ezért különösen méltó arra, hogy egy TTK-s kollégiumot nevezzenek el róla. — mondta Maróti Imre

A Herman, azaz inkább a hermanosok két ízben, 1979-ben és 1984-ben nyerték el a „Kiváló Kollégium" címet. A mostani megemlékezés után *Novák Szabolcs,* a TTK KISZ-titkára adott át kitüntetéseket azoknak, akik kiemelkedő munkát végeztek az intézményben.

Hosszú ideig ez volt a JATE legmagasabb kollégiuma (tavaly óta versenyben áll vele a Délép-szálló), s ez volt az országban az első, ahol házaspárok is lakhattak.

A kollégiumi napok az (1981 óta) hagyományos DISNO vetélkedővel ért véget. A Diákotthoni Stúdiósok Non Stop vetélkedője pénteken este kezdődött, és több mint egy napon át (szombat éjjelig) tartotta lázban az egyetemistákat. A külön e célra alakult csapatok között szerepelt az öregdiákok teamje is.

Ezen a szép tavaszi ünnepen mi is boldog születésnapot kívánunk!

M T

Mikor kezdődik a második félidő?

A kerekasztal négy sarka

A magyar ifjúság egyetlen politikai szervezetének válságáról, a megújulás szükségességéről sok szó esett a KISZ XI. kongresszusán. Alig telt el néhány hónap, és január végén az ifjúsági szövetség központi bizottsága fölhívással fordult az ország fiataljaihoz. A két esemény határolta időszakról, az ifjúsági szervezet „megfiatalításának" esélyeiről az egyetemi-főiskolai réteg politizálásának jellegzetességeiről, az intézményi közélet sajátosságairól beszélgetett március eleji lapszámunkban munkatársunk, Ujszászi Ilona a JATE, a SZOTE és a JGYTF KISZ-titkáraival.

A gondolatsort folytatva most az ifjúság politikai hangulatáról, az ifjúság KISZhez és a párthoz, a pártvezetőkhöz való viszonyáról, valamint az ifjúsági szövetség jelenlegi állapotáról kérdezte Gróf Róza a három felsőoktatási intézmény párttitkárát: dr. Anderle Ádámot (JATE), dr. Fehér István (JGYTF) és dr. Kása Pétert (SZOTE).

— Beszélgetésünk kiindulópontja, javaslom legyen az ifjúság politikai hangulatának milyensége. Hogyan ítélik meg Önök, ma, 1987-ben a hallgatók hangulatát, közéleti magatartásukat, miben látják e hangulat és magatartás okait?

FEHÉR I.: — Ami az első kérdést illeti, én a KB 1984-ben megjelent, az ifjúság helyzetére vonatkozó határozatára utalok, melynek a lényege, hogy az ifjúságot és problémáit nem lehet a társadalomtól elszakítva vizsgálni. Ez alapvető tény ma is, hiszen az ifjúság körében, életében jelentkező feszültségek tükrözik azokat a társadalomban lezajló folyamatokat, ellentmondásokat, melyek az utóbbi években tapasztalhatók gazdasági életünkben és szociálpolitikai helyzetünkben. E folyamatokból és ellentmondásokból bennünket, a tanárképző főiskolákat a pedagógusok társadalmi és anyagi megbecsülésének kérdése érint leginkább. Ha ehhez még hozzáteszem a pályakezdők, a családalapítók gondjait (ennek elsősorban anyagi vonzatait), akkor érthető, hogy a tanárok helyzete nem a legkedvezőbb. Ez pedig nagymértékben befolyásolja a hallgatók gondolkodását, magatartását.

Mindezek megoldására különböző parlamenti és párthatározatok léteznek, ám ezek megvalósulása olyan lassan, mondhatnám vontatottan halad, hogy ez nemcsak az ifjúsági köreiben, de a párttagság között is az elbizonytalanodottság érzetét kelti.

ANDERLE Á.: — Általában szólt az ifjúság gondjairól is. Én azt javasolnám, vessünk pillantást a helyi, a mikrokörnyezet koordinátáira is. Tudniillik ez is jelentős mértékben befolyásolja a hallgatói hangulatot, diákjaink világszemléletének fomálódását. Mire gondolok? Arra például, hogy bizonyos felsőoktatási intézmények — pl. az agráregyetemek, a kereskedelmi főiskolák — nem jelzik azt, hogy ott az ifjúsági szervezet válságban lenne, sőt, igen dinamikus diákéletről, KISZ-tevékenységről bizonyosodhatunk meg. Itt a pártba belépő hallgatók aránya is sokkal magasabb, míg nálunk — most természetesen a tudományegyetemekről beszélek — igen mély gondok jelentkeznek. Én mégis felhívnám a figyelmet a helyi feltételekre, mert ezek is szerepet játszanak abban, hogyan látják a fiatalok a világot. Ugyanis nemcsak egyes intézmények között léteznek különbségek, hanem egy-egy intézményen belüli tényezők is meghatározhatják a politikai mozgásokat. Sok múlik azon, milyen a helyi pártszervezetek, az egyes párttagok kapcsolata a hallgatókkal, hogy az oktatói testület milyen távol került az ifjúságtól, hogy a vezető testület mennyire konzervatív, vagy mennyire híve a megújulásnak, a korszerűsítésnek, hogy milyenek a szociális feltételek stb. Az egyes intézmények szakmaiképzési profilja is alapvető különbségek forrása lehet. Míg nálunk, például a jogkaron viszonylag egységes a hallgatóság, hiszen az azonos szak homogenizál, addig a bölcsészkaron például hozzávetőlegesen hatvan körül van a szakpárok száma, s ez önmagában is egy igen heterogén, sokféle érdeklődésű hallgatóságot jelent, ahol természetszerűen sokkal nehezebb a közösségi élet szerveződése. Itt a politikai mozgások irányultsága, a szakkal kapcsolatos politikai tapasztalatok is eltérőek lehetnek. Ha a kérdésre közvetlenül akarok válaszolni, azt kell mondanom, hogy én az 1981-től számított periódus tapasztalatait összegezve, az elmúlt évben egészséges elmozdulást, a közösségkeresés új jeleit látom hallgatóink között. Még akkor is ez a véleményem, ha ez nem jár együtt azonnal a KISZ szervezeti konszolidációjával. Feltétlenül élénknek látom a hallgatói öntevékeny csoportok szerveződését, a régi hallgatói mozgalmak (művészeti csoportok, FEB, TDK, kollégiumok) megerősödését. De mutatja ezt az élénk politikai hangulatot az őszi, a tanulmányi- és vizsgaszabályzattal kapcsolatos hallgatói aktivitás, amelyben egyébként a KISZ-esek is aktívan jelen voltak. Tehát politikusabbnak tartom a jelent még akkor is, ha a KISZ nem tudott ebből konszolidációs erőt meríteni a maga számára. Egészséges a politikai hangulat, persze sokszínű is. Mégis több mozgást, kezdeményezést, cselekvésigényt tapasztalok ma, mint például három vagy négy évvel ezelőtt.

KÁSA P.: — A hallgatók hangulatát több tényező is befolyásolhatja, néhányat említenék közülük. A társadalom politikai stabilitásának eredményeit a hallgatók közvetlenül nem érzékelik, érzik viszont, hogy gondjaik az egyetemi élet előrehaladtával nemhogy csökkennek, inkább növekednek. A hangulat ennek ellenére *ma még* nem mondható rossznak, de túl jónak sem. Egyetemistáink bíznak a pártvezetésben, ugyanakkor kritikai észrevételeiket nem rejtik véka alá. Úgy vélekednek, hogy a kinyilatkoztatások, felhívások helyett konkrét intézkedésekre van szükség. Várható-e jó hangulat, mikor azt látják hallgatóink, hogy az életet mentő diplomás orvos anyagi megbecsülése a társadalomban nem ér annyit, mint az általános iskolát végzett, de fizikai munkakörben elhelyezkedőké; vagy ha a diplomás gyógyszerész anyagi elismerése alatta marad a kereskedelemben dolgozókénak; vagy ha a családalapításhoz szükséges lakás megszerzése a távoli jövő reménye. Nos, ilyen gondok is formálják a közhangulatot, ám az orvosegyetem pártvezetése úgy látja, hogy a hallgatók politikai hangulata ma *még egészséges és nyugodt.* Ugyanakkor már észlelhető a tehetetlenség szülte érdektelenség, elkeseredettség és bizonyos fokú csalódottság. A SZOTE vezetősége a KISZ-vezetőséggel karöltve azon dolgozik, hogy a lehetőségeinket kihasználva, mihamarabb megoldja az egyetemisták problémáit. Ám tudni kell, hogy igen sok gond orvoslása csak az egyetem falain kívül lehetséges.

— Ellentmondásnak tűnik, hogy miközben a hallgatói politikai hangulatot „jó" osztályzattal minősítik, az ifjúsági szervezet nem tud politikai cselekvési programot biztosítani a hallgatók számára. Úgy gondolom, hogy 1981-es, az ifjúságot és a felsőoktatást érintő Pol. Biz. határozatok meg nem valósulása visszavetette az if-

(Folytatás a 2. oldalon.)